

2 квітня 2016 року

№№ 27-28 (1645-1646)

kraevid2003@ukr.net

КРАЕВІД

Економічне відродження України починається з Харківщини

Під час візиту на Харківщину, який відбувся минулого тижня, ПЕТРО ПОРОШЕНКО високо оцінив роль нашого регіону в розвитку держави.

— Для мене Харків є пріоритетом, — підкреслив Петро Порошенко. — Це вже мій четвертий візит до Харкова як Президента України. Харківські танки і бронетранспортери, харківські турбіни, харківські наукові дослідження... Мені приємно чути, що економічне відродження України починається з Харкова.

За словами глави держави, Харків демонструє приклад того, як можна працювати в дуже непростих умовах.

— Війна більше не є приводом для того, щоб не проводити реформи і не забезпечувати економічне зростання. Сьогодні ми повинні зробити все, щоб збільшити ефективне завантаження української економіки, — підкреслив Президент.

Також в ході візиту Петро Порошенко взяв участь у передачі партії БТРів командирам військових підрозділів, які несуть службу в зоні АТО.

Передача серійної партії техніки відбулася на ДП «ХКБМ ім. О. О. Морозова», фахівці якого і розробили вдосконалений модель БТРів. 16 бронетранспортерів різних модифікацій оснастили сучасними німецькими двигунами Deutz за всіма стандартами НАТО. Також українське військо отримало 18 мінометів М-120 «Молот», які є однією з останніх розробок київського ПАТ «Завод «Маяк». Ця зброя вже зібрала багато позитивних відгуків від військових і технічних фахівців.

Нова техніка посилил 92-гу окрему механізовану бригаду, яка, як наголосив Петро Порошенко, виконує надзвичайно важливі завдання на лінії зіткнення.

— Я хочу подякувати голові Харківської обласної ад-

міністрації Ігорю Райніну та усім харків'янам за внесок у відновлення суверенітету на Донбасі, у формування та забезпечення нової армії, — зазначив Президент.

Він повідомив, що на озброєння українського війська в цьому році заплановано спрямувати 11 млрд грн.

Також під час візиту до Харківської області Петро Порошенко відвідав Національний університет внутрішніх справ, де поспілкувався зі слухачами курсів первинної професійної підготовки — майбутніми працівниками патрульної служби поліції Донецької та Луганської областей. Наразі в стінах харківського вишу вони проходять заняття з тактико-спеціальної підготовки.

На стадіоні вишу правоохоронці продемонстрували Президенту та Надзвичайному і Повноважному Послу США в Україні Джеффрі Пайетту свої можливості під час виконання службових обов'язків. Курсанти виконали акробатичні вправи зі зброєю та продемонстрували затримання порушника із застосуванням елементів рукопашного бою.

Крім того, перебуваючи в Харкові, Глава держави відвідав Національний науковий центр «Харківський фізико-технічний інститут».

Президент України поспілкувався з колективом наукової установи і разом з Надзвичайним і Повноважним Послом США в Україні Джеффрі Пайеттом та взяв участь у старті введення в експлуатацію підкритичної ядерної установки «Джерело нейтронів», засноване на підкритичній збірці, що керується прискорювачем електронів» (ЯПУ «Джерело нейтронів»).

Вітаючи колектив ННЦ «ХФТі», Петро Порошенко за-

значив, що запуск надсучасної установки — історична подія для України.

— Ми повинні навчитися виробляти ізотопи. Ми повинні налагоджувати ефективну роботу для подовження ресурсу атомних електростанцій, вдосконалити заходи безпеки в атомній енергетиці і технологію зберігання відходів. Ми повинні вивчити можливості використання установки в медицині, щоб більше не купувати ізотопи за кордоном, а налагоджувати ефективне виробництво тут, — підкреслив Президент. — Після запуску установки на повну потужність мною будуть дані відповідні доручення уряду для того, щоб максимально завантажити її, відмовившись від іноземних постачальників.

— «Джерело нейтронів» не тільки дозволить українським вченим проводити сучасні дослідження, а й надаста можливість виробляти практично весь спектр радіоізотопів, які застосовують в медицині і промисловості. У тому числі — для лікування онкохворих буде розроблена передова методика бор-нейтрон-загарбної терапії (она орієнтована на лікування злокісних пухлин, які практично не піддаються ніяким іншим методам, — таких, як глобластами мозку або метастазами меланоми).

Прес-служба ХОДА.

Засłużене срібло

Любов до Батьківщини починається з поваги до рідної землі, куточку, де ти народився, з турботи про чистоту та збереження свого краю, його ресурсів.

Це добре розуміють у Шевченківській школі № 1. Протягом багатьох років тут примножуються добре традиції, які ґрунтуються на пеконанні, що почуття патріотизму необхідно виявляти не лише через знання національних символів та народних звичаїв, а з впровадженням екологічного виховання учнів.

На практиці ж — це дослідження тутешнього тваринного та рослинного світу, водних ресурсів під керівництвом справжнього ентузіаста своєї справи, самовідданого педагога НЕЛІ ВІТКОВСЬКОЇ.

— Крім біології, — розповідає жінка, — я викладаю й екологію. Цей предмет ми не вивчаємо в кабінетах, а йдемо на природу — до річок, в ярки, ліси, ентомологічні заказники. У нас створено екологічну стежку, яка охоплює різні біологічні об'єкти. Це лабораторія під відкритим небом, де вивчається та досліджується флора й фауна району. Протягом 10 років результати своєї діяльності діти представляють та захищають на Всеукраїнських конкурсах науково-дослідницьких робіт членів Малої академії наук України та олімпіадах. Наші школярі ставали переможцями різних рівнів. Зокрема, шість робіт перемогли на обласному етапі, дві — всеукраїнському. Разом з дослідництвом ми займаємося й природоохоронними заходами. За минулі десятиріччя спільними зусиллями вчителів й учнів зроблено чимало: очищені джерела, упорядковані криниці, посаджені дерева, прибрані сміттєзвалища, розміщені пташині годівниці та штучні помешкання для комах.

Було б не справедливо, якщо напрацьований досвід наших земляків та зібраний ними матеріал, осів би мертвим вантажем десь у шафах. Цим необхідно ділитися з іншими, аби й вони мали змогу почерпнути для себе щось корисне. А про рівень досягнень шевченківців свідчить те, що їх запросили взяти участь у сьомій Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти-2016», яка відбулася 17-19 березня в Києві. Там Неля Вітковська представляла досвід роботи на тему: «Формування особистості патріота та громадянина через екологічне виховання у школі». Звідти вона повернулася зі срібною медаллю та дипломами.

ЮВІЛЯРИ

Щодня по-новому

Цього тижня перший заступник голови райдержадміністрації ЮРІЙ КУЛИК, голова райради НАТАЛІЯ ОНИЩЕНКО щиро вітали працівників районного відділення державного казначейства з ювілеєм.

ЯК УСЕ ПОЧИНАЛОСЯ

Запрацювала ця структура 27 березня 1996 року. Троє жіночок під керівництвом Нелі Онищенко розташувались в приміщенні сільгосп-управління.

— Ні техніки, ні матеріалів для роботи, нічого не було, — згадує теперішній керівник Олена Мороз, — а завдання доводилось виконувати. Як могли, знаходили шляхи для вирішення друкарських проблем. Й за рік все устаткувалося і запрацювало у відповідності до законодавчих вимог.

Основною метою створення держказначейства стало ефективне управління бюджетними коштами, забезпечення ліквідності, тобто проведення, платежів, залучення й розміщення грошей, здійснення операцій на фінансових ринках. Цим і займалися перші співробітники Галина Тесленко, Ніна Гаврікова, Людмила Штих.

ДО ПІЗНОЇ НОЧІ

З 2004-го до казначеїв перейшов на обслуговування весь держбюджет і почався важкий період, коли треба було купу паперів обробити вручну.

— Робочого часу не вистачало, часто засиджувались допізنا, — пригадує сьогодні Олена Василівна. — Одного разу до нас завітали співробітники міліції з перевіркою, бо опів-

ночі в приміщенні світили вікна. Але, як виявилось, організація й усі працівники трудилися в звичному режимі. Очолюючи відділення з 2009 року, можу охарактеризувати кожного, як досвідченого, кваліфікованого, з вищою освітою, фахівця, який, не зважаючи ні на які сімейні проблеми, гідно виконує свої обов'язки, — додає співрозмовниця. — На сьогодні в штаті дев'ятеро службовців, середній стаж державної служби яких близько 14 років. У когось 20, 16, 11, але десятиліття відзначили усі. Це заступник начальника Юлія Донець, головний казначай Наталія Молчанова, голова виху Наталія Чепіль та спеціалісти Любов Асафат, Алла Хаустова, Сергій Шлапак і Тітков.

Спілкуючись з Оленою Василівною, можна зрозуміти, які основні людські та професійні якості повинні бути притаманні її підлеглим. Це уважність, скрупульозність, знання і виконання усіх нормативних документів стосовно бюджету, різних постанов щодо порядку використання тих, чи інших субсидій, субвенцій.

За словами керівника, основне завдання, яке виконує їхнє відділення — це розрахунково-касове обслуговування кошторисів. Тобто, коли ради на сесіях прийма-

ють рішення про річний бюджет, виконання його проходить через казначейство. Кошти видаються лише під укладені угоди, акти виконаних робіт, накладні. Окрім того, складається загальна звітність, яку необхідно вчасно надіслати до Києва.

— Були важкі часи, — пригадує О. Мороз, — й треба було в першу чергу сплатити основне, а це боргові зобов'язання держави, забезпечення Пенсійного фонду. І лише решту видавали централізовано на заробітну плату, енергоносії, медикаменти. Тому місцеві бюджети не мали можливості витрачати кошти на щось інше, а в усьому звинувачували нас. Адже нам доводилося не тільки здійснювати касове обслуговування, а ще й вести облік доходів. І на той момент вони повною мірою не надходили. Ми це пережили, — з полегшенням говорить жінка, — і ось уже другий рік місцеві громади мають можливість вільно користуватися своїми фінансами.

СЬОГОДЕННЯ

Наразі проходить технічне удосконалення роботи. Запроваджено дистанційну систему. Тепер клієнт, не залишаючи робочого місця, може всі фінансові папери відправити на перевірку електронною поштою. На жаль, на таку схему перейшли лише відділ освіти, Старовірівська сільрада та Безм'ятежненський будинок-інтернат.

Але, незважаючи на сучасні ноу-хау, спеціалісти щодня повинні вільно працювати з Бюджетним кодексом та всіма іншими нормативними документами. Вони не тільки обслуговують, а й здійснюють попередній контроль на стадії реєстрації зобов'язань, оплати платіжних доручень. Ця праця дуже складна і виснажлива. Для успішного робочого процесу необхідно усе ретельно спланувати. Так, кожен ранок в організації починається з перегляду отриманої нормативної бази і закінчується підбиттям підсумків. Без цього просто неможливо. Адже законодавчі зміни майже щодня змушують перебувати цих людей у повній «бойовій» готовності. Тож, за сумлінне виконання своїх обов'язків та з нагоди ювілею грамотою райдерадміністрації та райради було відзначено колектив казначейства та його першого керівника Нелю Онищенко.

Дар'я Черкашина.

ЕКОЛОГІЧНА АКЦІЯ

А ВИ ВИКОРИСТОВУЄТЕ ПЛАСТИКОВІ ПЛЯШКИ ПОВТОРНО?

Якщо так, то даремно. Справа в тому, що більшість такої тари не така вже й безпечна, як здається на перший погляд. Вміст токсичних речовин в ній завдає шкоди як людському організму, так і навколошньому середовищу при невірній утилізації.

Але все по черзі. Почнемо з різновидів і основної загрози.

ЩО ЦЕ ЗА ЦИФРИ?

Кожен вид цього матеріалу можна розпізнати за маркуванням з цифрами від 1 до 7. Вони якраз і вказують на те, з яким пластиком ми маємо справу.

1 - PET, PETE (ПЕТ, ПЕТФ)

Використовується, в основному, у виробництві одноразових пляшок для мінеральної води. ПЕТ відомий тим, що містить сурму та канцерогени. Така упаковка навіть після реального очищення може виділяти токсини, якщо знову не скористатися.

2 - HDPE (ПЕВТ)

З поліетилену низького типу (високої щільноті) виготовляється тара для молока та миючих засобів. Це один з найбезпечніших пластиков. Може бути використаний ще раз.

3 - PCV (ПВХ)

Полівінілхлорид. Дуже часто з нього роблять, наприклад, пакувальну плівку для харчових продуктів. Небезпечний і токсичний для здоров'я. При згоранні з'являються дуже шкі-

дливі хімічні сполуки, відомі як діоксини, отруйніші за ціаністій калій.

4 - LDPE (ПЕНД)

Поліетилен високого тиску (вищої щільноти) застосовується для виробництва багатьох видів пакування (наприклад, кульків). Вважається прийнятним для повторного використання.

5 - PP (ПП)

Поліпропілен багаторазового вживання. Часто є матеріалом для харчових контейнерів. Він належить до групи найбезпечніших пластиков поряд з HDPE.

6 - PS (ПС)

Полістирол добре відомий у вигляді пінопласту. Виділяє токсини і не повинен стикатися з харчами. Проте присутній, наприклад, в кришечках для одноразових кавових стаканчиків.

7 - OTHER (Інші)

Ніколи не використовуйте повторно пластикові вироби, помічені цифрою 7. Ця група включає в себе багато видів шкідливих хімічних речовин, у тому числі, дуже токсичний бісфенол А (ВРА), який може сприяти виникненню шизофренії, депресії

або хвороби Альцгеймера. Крім того, вживання продуктів, які вступають в контакт з ВРА, може привести до розладу нервової та ендокринної систем, і, навіть, появі онкозахворювань. Нізаючи не використовуйте такі речі в мікрохильових печах, які сприяють глибшому проникненню елемента в іжу.

А тепер візьміть та перегляньте все, що потрапить під руку. Більшість пляшок належатиме до першого класу, які не можна повторно використовувати, бо виникає ризик підхопити щось небажане.

КУДИ Ж ЇХ ПОДІТИ?

В цивілізованих країнах та й наших мегаполісах таке питання вже вирішено за допомогою роздільної утилізації продуктів життєдіяльності людини. Відсортуване пластикове сміття вивозять не переробку. Вторинна сировина знову йде на виробництво тих чи інших товарів. Безпечно й вигідно, бо за такі відходи ще й платять.

А що ж робити тим, хто живе в провінції, куди руки переробничих не доходять? Насправді, в селах з цим простіше. Приміром, папір йде на розпалювання печі, харчові відходи — згодовуються худобі, метал — в брукт. Ну, а пла-

стикові пляшки, як правило, паляться або закупуються. Таким чином забруднюються повітря, ґрунт, вода. А це, в свою чергу, шкодить людині й природі.

За логікою, в даному випадку допомогти населенню мали б комунальники. Як-то кажуть, вигадувати велосипед знову не потрібно — все вже придумали до нас. Для цього є спеціальні контейнери. і тут в гру вступає найпопулярніша за розповсюдженістю причина — відсутність коштів.

Після того, як екологічні волонтери в нашому селищі порушили дану тему, з'явилися їхні союзники та опоненти. Перші доводять, що навіть при мінімальних витратах можна обладнати імпровізовані ємності для пластівідо-дів з металевою сіткою та підручниками матеріалів, інші ж наводять аргументи у відповідь. Предметом для суперечок стало й місце для зберігання зібраного.

Звісно, в умовах економічної кризи, коли населення змушене економити на усьому, відмовитися від використання ПЕТ-пляшок ми відразу не зможемо. Але ж в наших силах хоча б зменшити термін їх використання. і перед тим як позбутися непотребу, на-магайтесь якось подрібнити його. Тоді ви убеїдите себе від можливості купити молоко «на розлив» в тарі, яка вже побувала на смітнику. Адже вже і в нашему селищі є підприємлі особи, які збирати таке й продають за копійки не досить сумлінним молочникам.

Подбайте про себе самі. Нагадуємо, що 23 квітня Шевченківщина вперше долучиться до всеукраїнської акції «Зробимо Україну чистою разом», головною метою якої як раз і є популяризація сортування сміття.

Світлана Соловарова.

КОЛДОГОВОРИ

Соцзахист рекомендує

Розглянемо загальні вимоги, що необхідно вирішити шляхом переговорів з укладанням колективних договорів у 2016 році.

Існує ряд питань, передбачених в колдоговорах, які стосуються виробничих відносин. Крім цього, у сфері трудових відносин та продуктивної зайнятості рекомендуємо до включення у колективні договори норм щодо:

- запровадження попереджувальних заходів для запобігання на підприємствах, незалежно від форми власності та господарювання, масових звільнень працюючих з ініціативи роботодавця;
- погодження питання скорочення більше 5% працівників протягом року з відповідним вищим органом профспілки;
- визначення умов оплати праці робітників у разі запровадження на підприємствах режиму неповної зайнятості;
- обмеження використання на підприємствах нетипових форм зайнятості, відповідно до ст. 39, 50 Закону України «Про зайнятість населення»;
- передбачення умов та механізму захисту прав працівників у разі передачі частини робіт стороннім організаціям;
- обґрутованого застосування строкових договорів, сумісництва, прийому робітників на тимчасову роботу тощо.

У сфері охорони праці та здоров'я слід приділити увагу:

- комплексним заходам щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищенню існуючого рівня охорони праці, запобігання випадкам виробничого травматизму, професійного захворювання, промисловим аваріям і пожежам, забезпеченням джерел та обсягів їх фінансування, не менше передбаченого законом, чинними галузевими та територіальними угодами, контролем профспілок за виконанням зазначених заходів;
- забезпеченням працівників спецодягом, спецзвуцтвом, іншими засобами індивідуального та колективного захисту, а також місцевими та зазнаючими речовинами;
- проведенню попередніх і періодичних медоглядів;
- навчанню з питань охорони праці співробітників підприємств, установ та організацій;
- своєчасній атестації робочих місць за умовами праці (не рідше 1 разу на 5 років), узгодженням профкомом графіків її проведення та результатів, контроль за наданням працівникам пільг і компенсацій за шкідливі та важкі умови праці, ознайомленням працівників з результатами атестації робочих місць та внесення їх на підставі наказів до трудових книжок;
- запровадженню лише в виключних випадках режиму

ОСВІТА

Майбутнє Української держави значною мірою визначається її інтелектуальним потенціалом, якістю освіти, що є найважливішим чинником розвитку нашого суспільства, головним рушієм перетворень у країні.

Сьома Міжнародна виставка

Нині потрібно пам'ятати не лише про новітні знання й технології, формування людського капіталу й міжнародні освітні рейтинги, а й сучасну систему цінностей, що охоплює спектр від максимальної реалізації кожного з нас до утвердження національної єдності й усвідомлення загальнонародних інтересів.

Сьома міжнародна виставка «Сучасні заклади освіти – 2016», яка відбулася у Києві, продемонструвала найпомітніші нововведення, що крок за кроком виводять українську освіту на орбіту інноваційного розвитку, ставлять дану галузь на один рівень з кращими досягненнями у сфері технологій.

І саме від освітніх та науковців залежить виховання громадянина — патріота та гармонійно розвиненої особистості, яка здатна долати всі труднощі та давати відповіді на цивілізаційні виклики сьогодення.

Виставка є широкомасштабним заходом, де було представлено 750 навчальних закладів з 25 регіонів України, а також установи й агенції багатьох європейських країн.

Приємно відзначити, що серед учасників була і селищна школа № 1. Адже, цьому передувала напруженість та наполеглива робота всього педагогічного колективу закладу на чолі з директором **Надією Приходько**, її заступниками з НВР **Людмилою Мамон** і виховною роботою **Олею Коlessник**, а також працівників районного методичного кабінету (завідувач **Тетяна Пирог**). Фінансову підтримку школа отримала з боку відділу освіти РДА (начальник **Сергій Стариков**).

У Київському палаці дітей та юнацтва на відвідувачів чекала змістовна тематична програма, презентація художніх колективів, конструктивне спілкування та творчий пошук ефективних шляхів вирішення актуальних проблем вчителів з усіх куточків країни із-за кордону.

Також у рамках виставки відбувся семінар комунального вищого навчального закладу (КВНЗ) «Харківська академія неперервної освіти» на тему «Розвиток професійної компетентності педагога щодо формування національної свідомості дітей та молоді», на якому вчитель хімії та біології **Неля Вітковська** презентувала досвід роботи з питань екологічного виховання учнівської молоді в цілому та власний, зокрема. Практична спрямованість її презентаційних матеріалів викликала справжню зацікавленість у присутніх.

А завідувач РМК Т. Пирог взяла участь у круглому столі Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти. У центрі уваги перебували питання стосовно нового формату діяльності методичних служб у рамках децентралізації.

Церемонія нагородження була досить тривалою та, водночас, хвилюючою. Інтрига захопила всіх. І ось, через півтори години, пролунала знайома назва: «Шевченківська загальноосвітня школа № 1 I-III ступенів Шевченківської районної ради Харківської області». На сцені столичного палацу срібну медаль та диплом у номінації «Інновації» закладів освіти у роботі з молоддю в позанавчальній час», диплом за презентацію досягнень і впровадження педагогічних інновацій у національний освітній простір отримали представники Шевченківщини.

АКТУАЛЬНО

Бути чи не бути?

Питання існування професійно-технічних закладів освіти наразі актуальне та часто обговорюване. Вже декілька місяців ходять розмови навколо Шевченківського професійного аграрного ліцею: чи то про закриття, чи то про об'єднання з іншими профтехзакладами.

За поясненням, чому ширяться такі чутки, ми звернулися до директора закладу ВІТАЛІЯ ВІРВИХВОСТА.

— Після прийняття закону «Про держбюджет на 2016 рік» та пов'язаних з ним змін, видатки на фінансування підготовки робітничих кадрів у ПТНЗ були передані з державного до місцевих бюджетів, — з офіціозу розпочинає свою розповідь директор ШПАЛУ. — Також Кабміном були визначені завдання щодо передання відповідних установ, закладів та органі-

зацій професійно-технічної освіти у комунальну власність. Одночасно скасовано держсубвенцію, яка у 2015 році становила близько шести мільярдів гривень.

— Про що це свідчить? — Зараз на Харківщині числиться 54 заклади, подібних селищному. 17 з них фінансуються з обласного кошторису, 26 — Харкова, 11 — міст обласного значення. Наш ліцей отримує кошти з області. Тому ніяких труднощів в цьому напрямі ми не відчу-

ваємо. Працюємо стабільно (а читачі «Краєвиду» знають, що й результативно), майстри й викладачі вчасно, двічі на місяць, як і передбачено Колективним договором, отримуємо заробітну плату, учні — стипендію.

Надходження з різних бюджетів робить неможливим об'єднання нашого закладу з тими, що в сусідніх районах. І ніхто припиняти його діяльність не збирається. А ось 11 ПТЗ Куп'янська, Лозової, Ізюма, Чугуєва, Первомайська, Люботина залишилися без засобів існування: навчальний процес в них продовжується, але вже за три місяці виникла заборгованість з усіх виплат.

Зрозуміло, що таке реформування може привести до руїнації системи профтехосвіти на місцях, значного зниження підготовки кадрів із малопрестижних та гостродефіцитних професій, затребуваних у різних регіонах.

— Як ви агітуєте абітурієнтів, заохочуєте студентів?

— На сьогодні в аграрному ліцеї навчається 200 учнів. Найбільшим стимулом для них є гарантоване робоче місце в майбутньому. На 2016-2017 навчальний рік ми отримали держзамовлення спеціалістів у кількості 75 осіб за трьома напрямками: «Тракторист-машиніст сільсько-господарського виробництва (категорії «A1», «A2», «B1»); слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування. Водій автотранспортних засобів (категорії «B» і «C»); «Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування. Водій автотранспортних засобів (категорії «B» і «C»); «Кухар. Кондитер».

В червні 2016-го, як і завжди, буде оголошено прийом на I курс. Тож, ласкаємо просимо, випускників дев'ятих класів на навчання до нашого Шевченківського професійного аграрного ліцею!

Сторінку підготувала
Дар'я Черкашина.

Удосконалюючи викладання

Патріотизм наразі одне із основних напрямків виховання підростаючого покоління. Але в нелегкий для країни час його основи дещо відрізняються від викладання в умовах мирного життя. Тому нещодавно відбувся районний семінар-практикум для вчителів предмета «Захист Вітчизни» на тему «Удосконалення методики проведення уроків, приведення її у відповідність до вимог сучасної освіти».

Відбулася зустріч з начальником відділу освіти РДА **Сергієм Стариковим** і заступником військового комісара, начальником відділення комплектування та призову **Олегом Ягодкою**. Під час розмови порушувалися питання щодо покращення матеріально-технічної бази шкіл, застосування навчально-методичними посібниками, в тому числі, і в електронному вигляді. Та-

кож обговорювалися умови проведення навчально-польових зборів для одинадцятикласників наприкінці квітня.

Під час практичного заняття вчителі удосконалювали навички розбирання справжньої зброї на базі районного відділу поліції і стрільби з пневматичної гвинтівки у ліцеї райради.

Експериментальна програма

Три роки тому Великохутірська школа стала одним із 19 навчальних закладів регіонального рівня, якому було надано статус експериментального та включено до реалізації програми за темою «Навчання і виховання учнів через природовідповідну (ноосферну) освіту й екологічну безпеку».

Ще Д. Ушинський зазначав: «Діти мислять формами, фарбами, звуками, відчуттями взагалі». Інформація стає знанням, тільки коли вона переживається, стає частиною особистого досвіду. І це можливо зробити в системі нової методики. Чим відрізняються біоадекватні уроки від звичайних? Вони більш яскраві, цікаві, оригінальні, викликають радість і задоволення в учнів. А ще розвивають уяву, стимулюють до творчості. Релаксація заспокоює дітей, знижує небезпечну психологочну завантаженість. Атмосфера в класі інша: дружня і тепла. Навчання таким чином дає здорово-в'язберігаючий і здоров'я відновлювальний ефект. До того ж, кожен урок закінчується завданням: створити власні мислеобрази, використовуючи малюнок, оповідання, схему, вірш, кросворд. Іде постійний розвиток творчого мислення школярів.

Ентузіазм і натхнення педагогів-новаторів великохутірського закладу дали свої результати: досконале викладання предметів значно покращило учнівські знання, їхню активність у позакласній роботі. Про це свідчать численні перемоги у різних етапах Всеукраїнських учнівських олімпіад, захисті науково-дослідницьких робіт МАН та інших інтелектуальних конкурсах.

Нещодавно у Великих Хуторах відбулася обласний семінар у формі інтерактивного спілкування на тему «Ноосферна освіта: заходання і шляхи її реалізації на бінарному уроці», куди у супроводі 30 вчителів з 15 навчальних закладів Харківщини, прибула важлива гостя — **Алла Кузнецова**, доктор педагогічних наук, професор кафедри

управління освітньою якістю КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», а також **Тетяна Пирог**, завідувач райметодкабінетом. Легка втому віддалої дороги змінилася щирим здивуванням колег, приемно вражених чудовим розташуванням школи, її затишними кабінетами та коридорами. Презентувалися бінарні уроки математики і природознавства у першому класі та хімії й географії в сьомому. Всі завдання було реалізовано повною мірою. Схвалальні відгуки присутніх стосовно проведених заняттів отримали педагоги **Людмила Бобrus, Анастасія Ревенко, Наталія Максименко, Юлія Поддубна**.

У цілому з діяльністю закладу учасників творчого клубу познайомили його директор **Алла Герман** та її заступник з навчально-виховної роботи **Юлія Безніс**. Алла Миколаївна у своєму виступі акцентувала увагу присутніх на головному завданні сучасної освіти — створення умов для якісного навчання. Згадали тут і їхнього постійного спонсора, керівника СТОВ «Червоний партизан» **Леоніда Печерциу**, який активно допомагає підтримувати позитивний імідж альма-матер.

Виступи **Діани Крипило** й агітбригади стали вдалим доповненням до загальної презентації.

Не вдалося стимулювати власні емоції гостям і при відвідуванні трьох шкільних музеїв. Особливе враження спровів на них природничий, який започаткувала **Віра Мартиненко**.

Тепло і широко розлучалися колеги-однодумці. Візит на Шевченківщину був недаремним і досить корисним. Досвід наших країн заслуговує погляди і підтримки.

